

Markedsudviklingen i 2005 for fondsmæglerselskaber

Konklusioner

- Fondsmæglerselskabernes nettoindtjening er steget.
- Selskabernes kerneindtjening - i form af gebyrer og provisionsindtægter etc. - er steget kraftigt. Udgør en betydelig større andel af de samlede indtægter end året før.
- Indtjeningen pr. omkostningskrone er steget, da omkostningerne er steget mindre end kerneindtjeningen.
- Selskabernes høje nettoindtjening bevirker også at egenkapitalforrentningen er steget.
- Branchen er også i 2005 præget af selskaber, der kommer til og selskaber, der falder fra. I 2005 er 2 nye selskaber kommet til og 4 selskaber er ophørt.
- Koncentrationen på de 5 største selskaber er faldet fra 79 % ultimo 2004 til 70 % ultimo 2005.

1. Om statistikken

Tallene i denne artikel er baseret på indberettede årsregnskabsoplysninger for fondsmæglerselskaber. Ultimo 2005 var der i alt 30 fondsmæglerselskaber. I forhold til året før er der kommet 2 nye selskaber til. 4 selskaber er ophørt. I appendiks 2 følger en fortegnelse over samtlige fondsmæglerselskaber med tilladelse fra Finanstilsynet ved udgangen af 2005. 3 nye selskaber har efterfølgende (dvs. efter årsindberetning 2005) fået tilladelse til at udøve virksomhed som fondsmæglerselskab.

De aggregerede regnskabstal for fondsmæglerselskaber er påvirket af den store til- og afgang, der har været i branchen. Der har ikke været store udsving i det faktiske antal selskaber de seneste fem år - hvor antallet har varieret fra 29 til 32 selskaber i perioden, jf. tabel 1, men tallene dækker over store bruttobevægelser og mange af de selskaber, der er kommet ind i branchen henholdsvis ud af branchen, har været forholdsvis store. De store bruttobevægelser i branchen vanskeliggør endvidere sammenligninger over tid.

Da andre finansielle virksomheder end fondsmæglerselskaber udfører værdipapirhandel for kunder og for egen regning, er til- og afgang fra branchen ikke ensbetydende med en til- og afgang fra markedet, men kan lige såvel betyde, at markedsdeltagerne driver deres aktiviteter i en anden form - eksempelvis i pengeinstitutregi¹. Tal for fondsmæglerselskaberne udgør således kun en mindre del af det samlede marked for værdipapirhandel for kunder.

Fokus i denne artikel er i hovedsagen udviklingen i udvalgte regnskabsposter og nøgletal på et aggregeret niveau. På et senere tidspunkt vil Finanstilsynet publicere "Fondsmæglerselskaber. Statistisk materiale 2005". Denne publikation indeholder flere indberettede ikke-fortrolige oplysninger fra fondsmæglerselskabernes årsindberetning for 2005, såvel på et aggregeret niveau som for de enkelte fondsmæglerselskaber. Endvidere følger en opdatering af nøgletal i femårsoversigt fordelt på de enkelte selskaber i nøgletalsdatabasen på Finanstilsynets hjemmeside www.ftnet.dk.

¹ Det er vanskeligt at vurdere, hvordan den værdipapirhandel, der ligger i andre finansielle virksomheder, udvikler sig. En egentlig sammenligning af virksomhedsarternes performance og forretningsomfang på tværs af koncerner (segmentregnskaber) forudsætter standardiserede opgørelsesprincipper, der ikke eksisterer i dag.

2. Hovedtendenser i årsregnskaber

Tabel 1

Fondsmæglernes årsregnskaber, 2001-2005

I.000 kr.	2001	2002	2003	2004	2005	Vækst
	30 selskaber	29 selskaber	28 selskaber	32 selskaber	30 selskaber	2004-2005
RESULTATPOSTER (uddrag)						
Nettorenteindtægter, aktieudbytte m.v.	23.042	24.145	17.129	25.811	27.666	7%
Kurtager, gebyrer og provisionsindtægter, netto	538.700	442.536	533.492	698.024	1.319.506	89%
Kursreguleringer af værdipapirer og valuta m.v.	3.731	22.402	36.282	25.618	31.110	21%
Andre driftsindtægter	83.631	118.512	206.433	340.620	129.527	-62%
Udgifter til personale og administration	402.070	395.614	415.406	553.478	732.660	32%
Afskrivninger mv. og andre driftsudgifter	57.564	67.417	71.059	81.769	36.366	-56%
Resultat før skat	189.251	144.951	306.735	453.409	738.783	63%
Skat	59.248	47.653	92.185	130.934	205.473	57%
Årets resultat	130.002	97.297	214.550	322.475	533.309	65%
BALANCEPOSTER (uddrag)						
AKTIVER						
Tilgodehavender hos kreditinstitutter m.v.	407.952	509.009	418.479	443.322	738.097	66%
Andre tilgodehavender	20.304	20.669	24.746	35.081	33.632	-4%
Obligationer m.v.	267.451	169.454	314.624	607.539	646.868	6%
Aktier m.v.	26.976	36.746	36.887	63.994	69.089	8%
Andre aktiver	19.381	36.283	57.687	30.526	300.073	883%
PASSIVER						
Gæld til kreditinstitutter m.v.	45.445	67.014	83.003	200.670	171.893	-14%
Anden gæld	31.603	25.079	64.316	32.066	35.895	12%
Andre passiver	152.109	148.352	211.898	274.529	639.342	133%
Egenkapital	473.955	534.519	506.411	602.075	936.105	55%
Balance	863.249	884.948	979.064	1.342.069	1.897.177	41%
Garantier m.v.	2.393	3.617	3.737	5.192	5.077	-2%
Andre forpligtelser	74.864	4.962	6.878	4.690	8.243	76%

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet (foreløbige tal)

Fondsmæglerselskaberne fik i 2005 samlet set et resultat før skat på godt 738 mio. kr., imod 453 mio.kr. i 2004, svarende til en stigning på 63 procent i forhold til året før.² Resultatet kan især henføres til stigende indtægter fra kurtager, gebyrer og provisionsindtægter. Andre driftsindtægter er derimod faldet. Andre driftsindtægter omfatter bl.a. indtægter fra forvaltningsaftaler på porteføljer.

De samlede indtægter fra posten kurtager, gebyrer og provisionsindtægter er steget med knap 620 mio. kr. i forhold til året før - en stigning på 89 procent. Andre driftsindtægter er faldet med 210 mio. kr., hvilket svarer til et fald på 62 procent i forhold til året før.

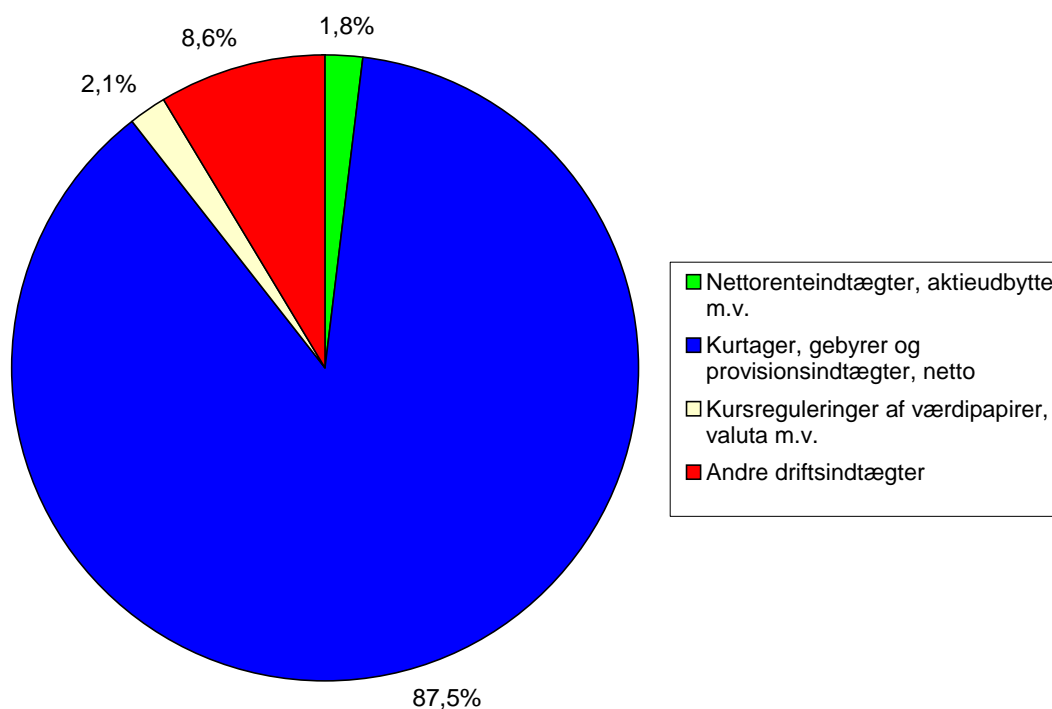
De samlede kursgevinster på værdipapirer og valuta mv. er steget med knap 6 mio. kr. i forhold til året før.

Endelig er indtjeningen fra nettorenteindtægter og aktieudbytte m.v. steget med knap 2 mio. kr. i 2005, svarende til en stigning på 7 procent.

² Fsva. sammenlignelige regnskabstal. Såfremt tallene (i 2004) korrigeres (renses) for de 4 selskaber, der er ophørt i 2005, og tallene på samme måde (i 2005) korrigeres for de 2 selskaber, der er kommet til i 2005, bliver tendensen i årsregnskaberne 2005 den samme. Således stiger resultat før skat med 78 % for de 28 selskaber, der har eksisteret i både 2004 og 2005. Udviklingen i de enkelte resultatposter viser den samme tendens, som i tabel 1 ovenfor.

Ses på den relative fordeling af fondsmæglerselskabernes indtægter, så er kurtager, gebyrer og provisionsindtægter netto således klart fondsmæglerselskabernes vigtigste indtægtskilde. I 2005 udgør indtægterne herfra knap 88 procent af de samlede indtægter, mod 65 procent året før. Andre driftsindtægter udgør under 9 procent af de samlede indtægter, mod 31 procent året før, se figur 1 herunder.

Figur 1
Fordeling af indtægter, 2005

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Det ses videre at nettorenteindtægter og aktieudbytte kun udgør knap 2 procent af de samlede indtægter i 2005. Kursreguleringer udgør ligeledes omkring 2 procent.

Fondsmæglerselskabernes omkostninger er steget forholdsvis kraftigt i forhold til året før, jf. tabel 1. Udgifter til personale og administration er steget fra 553 mio. kr. i 2004 til 732 mio.kr. i 2005, hvilket er en stigning på 32 procent i forhold til året før. Men da kerneindtjeningen i form af provisionsindtægter mv. er steget mere end omkostningerne, bevirker det at nøgletallet "Indtjening pr. omkostningskrone" er blevet forbedret i 2005.

I tabel 2 herunder vises udviklingen i nøgletallet indtjening pr. omkostningskrone over en 5-års periode. Nøgletallet sammenfatter udviklingen i resultatposterne, og det ses, at nøgletallet som nævnt er steget i 2005.

Tabel 2
Fondsmæglerselskabernes indtjening pr. omkostningskrone, 2001-2005

	2001	2002	2003	2004	2005
Indtjening pr. omkostningskrone	1,42	1,31	1,63	1,63	1,95

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet (foreløbige tal)

Indtjeningen pr. omkostningskrone er steget fra 1,63 i 2004 til 1,95 i 2005 for selskaberne samlet. Nøgletallene dækker imidlertid over stor spredning blandt de 30 selskaber i 2005. Den laveste indtjening pr. omkostningskrone er således 1,01 mens den højeste er 8,40.

Til sammenligning var indtjeningen pr. omkostningskrone i pengeinstitutterne 1,99 i 2005.

3. Egenkapitalforrentning

Fondsmæglerselskabernes forrentning af egenkapitalen er steget i 2005, jf. tabel 3 herunder.

Tabel 3

Fondsmæglerselskabernes egenkapitalforrentning før skat, 2001-2005

	2001	2002	2003	2004	2005
Egenkapitalforrentning før skat	47,82	32,75	57,72	69,49	92,79

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet (foreløbige tal)

Fondsmæglernes egenkapitalforrentning før skat blev knap 93 procent i 2005. Egenkapitalforrentningen før skat ligger på sit højeste i den belyste 5-års periode.

Det samlede nøgletal dækker igen over stor spredning, idet den laveste egenkapitalforrentning i året var på 4,4 procent og den højeste på 458 procent.

Til sammenligning ligger pengeinstitutternes egenkapitalforrentning før skat samlet set på godt 21 procent i 2005.

4. Udviklingen i solvensprocent

Fondsmæglerselskabernes solvensprocent er faldet i 2005, og ligger nu på sit laveste i forhold til den belyste periode 2001-2005, jf. tabel 4 herunder.

Tabel 4

Fondsmæglerselskabernes solvensprocent, 2001-2005

	2001	2002	2003	2004	2005
Solvensprocent	114,97	105,32	106,50	119,50	87,33

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet (foreløbige tal)

Aggregeret set var solvensprocenten ultimo 2005 på godt 87 procent. De aggregerede tal dækker over en stor spredning i solvensprocenter mellem de enkelte selskaber. Solvensprocenten varierer her mellem 8,9 procent som den laveste og 457 procent som den højeste solvensprocent.

Til sammenligning var solvensprocenten i pengeinstitutter aggregeret set på 13,2 procent i 2005.

Som det fremgår, er der store udsving i solvensprocenten i de enkelte år, hvilket er en tendens der gør sig gældende såvel på aggregeret niveau som i relation til de enkelte selskaber. Baggrunden er dels

udsving i selskabernes aktivitetsniveau og dels udsving i de risikovægtede aktiver som følge af ændringer i markedsværdien af de underliggende værdipapirbeholdninger.

De meget høje solvensprocenter for fondsmæglerselskaber skal ses i lyset af, at selskabernes virksomhed primært består i porteføljepleje, rådgivning og andre tjenesteydelser for kunder, og at selskaberne kun i begrænset omfang handler for egen regning og fra egne beholdninger - som det i højere grad kendes fra pengeinstitutter. Selskabernes risikovægtede aktiver er på den baggrund relativt små og det fastsatte minimumskrav til aktiekapitalen³ i selskaberne vil således ofte langt overstige 8 procent af de risikovægtede aktiver.

5. Koncentration

Som anført indledningsvis - i afsnit 1 - så udgør regnskabstallene for fondsmæglerselskaber kun en mindre del af det samlede marked for værdipapirhandel for kunder, da andre finansielle virksomheder end fondsmæglerselskaber udfører værdipapirhandel for kunder og for egen regning - f.eks. pengeinstitutter. Man kan derfor heller ikke meningsfyldt tale om markedsandele for fondsmæglerselskaber.

Blandt fondsmæglerselskaber kan man derimod se, at det er få selskaber, der tegner sig for en meget stor del af de værdipapirhandelsaktiviteter, der drives i regi af fondsmæglerselskaber, jf. tabel 5 herunder.

Tabel 5

Koncentration på de 5 største fondsmæglerselskaber, ultimo 2005

	Netto gebyr- og provisionsindtægter mv. (1.000 kr.) ultimo regnskabsåret 2005	Procentandel ultimo 2005
Carnegie Asset Management FMS	335.597	25,4%
SEB Asset Management FMS	192.494	14,6%
BI Asset Management FMS	185.649	14,1%
Formuepleje FMS	146.627	11,1%
Sparinvest FMS	63.840	4,8%
5 største fondsmæglerselskaber i alt	924.207	70,0%

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Det ses, at de 5 største fondsmæglerselskaber tegner sig for 70 procent af aktiviteterne i branchen. Det er et fald fra 79 procent året før. Forklaringen på faldet i koncentration på de 5 største selskaber skal bl.a. ses på baggrund af, at det er et af de større selskaber, der har indstillet virksomheden i 2005. Koncentrationsandelen er målt på nettoprovisionsindtægter mv., som er den primære indtægtskilde for fondsmæglerselskaber.

³ Der kræves p.t. en aktiekapital på minimum 300.000 euro eller minimum 1.000.000 euro. Minimumsbeløbet afhænger af, hvilke tjenesteydelser selskabet ønsker at udføre.

Appendiks

Appendiks 1

Nøgletal fondsmæglerselskaber, 2001-2005

Nøgletal	2001	2002	2003	2004	2005
Solvensprocent	114,97	105,32	106,50	119,50	87,33
Egenkapitalforrentning før skat	47,82	32,75	57,72	69,49	92,79
Egenkapitalforrentning efter skat	32,86	22,15	40,30	49,41	66,79
Indtjening pr. omkostningskrone	1,42	1,31	1,63	1,63	1,95
Basiskapital ift. minimumskapitalkrav	169,67	183,30	227,51	259,14	227,26

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet (foreløbige tal)

Tabelanmærkning: Nøgletallene i appendikstabellen herover er beregnet på grundlag af regnskabstal fra de fondsmæglere, der eksisterede i regnskabsåret 2005. Derved indgår alene disse institutter i sammenligningstallene for hele perioden 2001-2005. Det betyder, at der kan være afvigelser fra nøgletal beregnet på grundlag af årsregnskabstallene.

Appendiks 2

Fondsmæglerselskaber med tilladelse, ultimo 2005

Privestor Fund Management Fondsmæglerselskab
Schroder Investment Management Fondsmæglerselskab
Henton Børsmæglerselskab
Dansk O.T.C. Fondsmæglerselskab
Carnegie Asset Management Fondsmæglerselskab
DAI Fondsmæglerselskab
Investering & Tryghed Fondsmæglerselskab
Fundamental Fondsmæglerselskab
Alfred Berg Kapitalforvaltnings Fondsmæglerselskab
Habro Fondsmæglerselskab
Dana Invest Fondsmæglerselskab
Hauser Securities Fondsmæglerselskab
Prime Management Fondsmæglerselskab
Formuepleje Fondsmæglerselskab
BI Asset Management Fondsmæglerselskab
SEB Asset Management Fondsmæglerselskab
Sparinvest Fondsmæglerselskab
ID Fondsmæglerselskab
Dansk Aktie- & Anpartsbørs Fondsmæglerselskab
Dansk Formue- & Investeringspleje Fondsmæglerselskab
Nordic Asset Management Fondsmæglerselskab
Gudme Raaschou Fondsmæglerselskab
Keops Proviso Fondsmæglerselskab
ATP Fondsmæglerselskab
HP Fondsmæglerselskab
Steffen Rønn Fondsmæglerselskab
RHAM Fondsmæglerselskab
Nielsen Capital Management Fondsmæglerselskab
Fondsmæglerselskabet af 2004
GP Børsmæglerselskab

Kilde: Indberetning til Finanstilsynet